

Sára Geislerová: Postavy Lao Sheho povídek

(posudek oponentky)

Práce se věnuje pojetí postavy v povídkovém díle spisovatele Lao She. Toto zdánlivě dílčí téma se dotýká zásadní a často diskutované otázky moderní čínské literatury, jejího „realismu“. Vzhledem k tomu, že čínští autoři inspirovaní západní literaturou se k realismu hlásili a považovali ho za svoji metu, je tento problém klíčový i pro porozumění obecnějším mechanismům interkulturní komunikace a možnostem i limitům přejímání cizích vzorů.

Práce je dobře vystavěná, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a nakonec přirozeně ústí do Závěru. Práce má promyšlený metodologický přístup, jednotlivé rozbory jsou provedeny do hloubky a s citem pro literární text. S ohledem na studovaný materiál podle mého názoru velmi vhodně volí metodologický přístup Proppův a Greimasův. (Již méně zdůvodněné se mi zdá převzetí Girardových tezí o problematice milostného trojúhelníku – s. 60, nicméně celkově to na dobrém metodologickém ukotvení práce nic nemění.) V celkové stavbě práce oceňuji také, že autorka zbytečně nerozvádí základní informace o autorovi a jeho díle, které jsou dostupné v sekundární literatuře; oceňuji množství podrobností, které nicméně nerozštěpují hlavní téma.

Vhodná je i volba přeložených ukázek. Zde autorka částečně přebírá existující české překlady a částečně překládá sama. Tento postup je oprávněný, nicméně bylo by na místě věnovat přebíranému překladu pár slov v úvodu. Osobně mám námitku k překladu (respektive jeho absenci) jména Er-niou (Er niu); k charakterizaci postavy a jejího postavení v rodině by přispěl pokus o překlad jména (Druhá holka?). Jako drobný prohřešek, kterého by se autorka práce nicméně měla v budoucnu vyvarovat, je absence skloňování u čínských jmen (setkání Bílého Lia, nikoliv Bílého Li – s. 13, aj.)

Rozbory logicky postupují k závěru, v němž autorka představuje Lao Sheho jako spisovatele, který nevytváří postavy realistického typu. Zdůrazňuje pak, že její pozorování se týká pouze povídek, nikoliv románu. V Závěru by možná bylo na místě znovu se vrátit k názorům sinologů na toto téma, uvedeným na začátku práce, a promyslet a explicitně rozvést, jakým způsobem výsledky vlastního rozboru navazují na dříve publikované názory, či je naopak zpochybňují.

Seznam literatury je dobře vybraný a má adekvátní rozsah; pro přehlednost by bylo dobré rozdělit prameny a literaturu.

Práce je psaná kultivovaným jazykem, autorka se vyjadřuje přesně a výstižně a celkově práce představuje ukázkou citlivé četby a zralého přístupu k rozboru literárního díla. Navzdory drobným výtkám považuji práci za vynikající a navrhuji hodnocení známkou výborně.

Otázky do diskuze: 1) Nakolik lze uvažovat o tom, že čínské pojetí postavy, jejíž charakteristika je založena nikoliv na popisu psychologie, ale na interakci s jinými postavami, také za svého druhu „realistickou“? 2) Charakterizujte překlady Zb. Slupského a J. Häringové (např. ukázky na s. 15 a 31) a svůj vlastní překladatelský přístup.